

Філіпчук І. В., студентка 4 курсу

**Науковий керівник: Наторіна А.О., д.е.н., доц., професор кафедри
торговельного підприємництва та логістики**

Київський національний торговельно-економічний університет, Україна

Цифрова трансформація бізнес-моделей

У контексті цифрової трансформації, інтернаціоналізації та глобалізації, бізнес потребує перманентних змін, у тому числі, у частині вдосконалення та швидкої адаптації бізнес-моделей для забезпечення тривалого стабільного розвитку й отримання прибутку. Зазначене підкреслює актуальність та важливість вивчення питання з огляду на стрімку цифрову трансформацію сучасних реалій.

Теоретичні та практичні засади розробки та імплементації бізнес-моделей офлайн розкрили українські та зарубіжні вчені, серед яких: О. Бавико [1], М. Бондарчук [1], А. Бортнік [3], Г. Боуман [4], Ф. Моліна-Кастільо [4], А. Наторіна [4], Ш. Ніку [4], М. Реувер. [4]. Недостатнє вивчення питання цифрової трансформації бізнес-моделей обумовлює проведення подальших досліджень у цьому напрямі.

Мета роботи полягає в ідентифікації сутності та ролі цифрової трансформації бізнес-моделей у сучасних реаліях, а також визначення особливостей імплементації таких бізнес-моделей на практиці.

Цифрова трансформація бізнесу є невід'ємною складовою його конкурентоспроможності та успішного розвитку. Цифрова трансформація передбачає перепроєктування підходу до організації ведення бізнесу та механізму прийняття рішень. Бізнес-модель є інструментом стратегічного управління, що використовується для опису, як нових так і працюючих бізнес-моделей. За результатами узагальнення праць [1-2 4] визначено методи впливу цифрової трансформації бізнес-моделі [2]:

- удосконалення роботи наявної бізнес-моделі;
- перетворення та реконфігурування бізнес-моделі;

- імплементації нової бізнес-моделі у практичне використання підприємствами.

Згідно [4], значна кількість українських ритейлерів вільно керують бізнес-процесами не маючи при цьому фізичних магазинів, проте, досить не велика кількість існує компаній, які надають послуги чи задіяні в інших сферах. Так, можна виокремити ряд головних цифрових переваг для взаємодії бізнесу із різними типами споживачів (Рис.1).

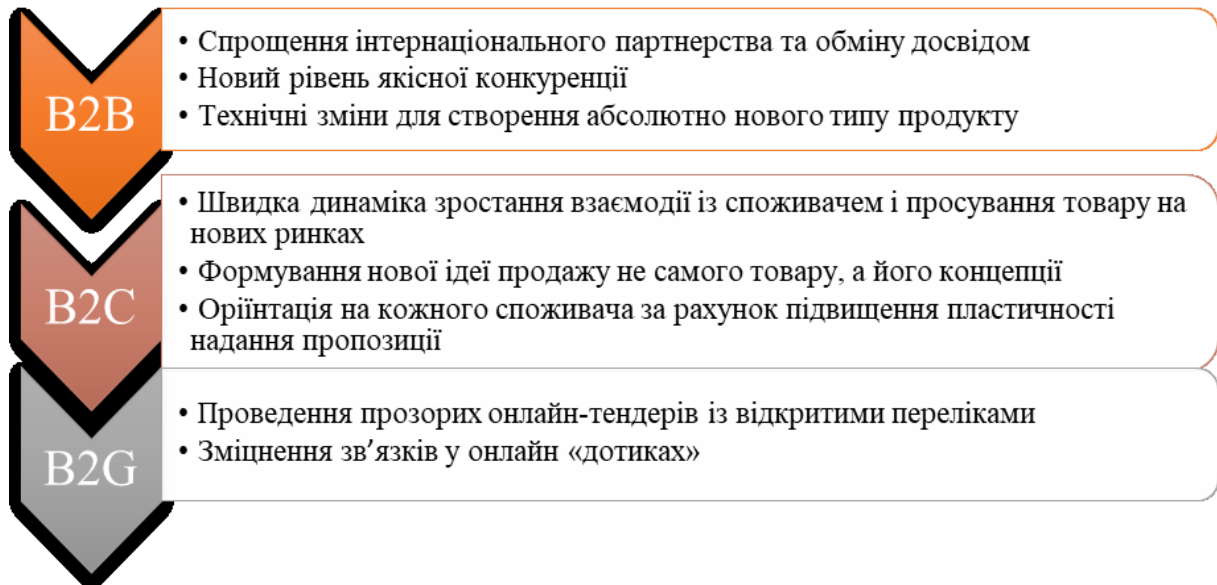

Рисунок – Переваги цифрової трансформації бізнес-моделей [1-4]

Доцільно зазначити, що у сучасних умовах такі соціальні мережі, як Facebook, Instagram, Telegram, You Tube дають більше взаємодії для такої моделі B2C, аніж аналогічна реклама на телебаченні. Розміщені дані про товар стало набагато легше зберегти та розповсюдити поширивши за допомогою соціальної мережі, а, за рахунок частоти користування додатками, постійні нагадування про продукт чи послугу допомагають споживачам асоціативно запам'ятати саме певну компанію.

Крім того, використання додатків і мобільної філософії проєктування бізнес-процесів суттєво впливають на розширення і доповнення класичних каналів взаємодії зі споживачами, таких як пошукові системи та ринкові майданчики [1, с. 24]. Так, одним з прикладів ефективної цифрової трансформації бізнес-моделі на території України є мобільний банк

«Monobank», що надає можливість своїм клієнтам самостійно керувати різними банківськими операціями, підвищує рівень прозорості надання послуг та оптимізує час взаємодії споживача та банку.

Отже, прогресивний розвиток бізнесу потребує своєчасної і швидкої цифрової трансформації його бізнес-моделі, що, головним чином, сфокусована на формуванні цінностей для клієнтів та реалізації товарів послуг, що здатні максимально задовольнити їх запити, потреби й уподобання.

Література:

1. Bavyko O., Bondarchuk M. Trends in the development of the world food market. Modern science - Moderni věda, 2019, № 3, p. 5-13.
2. Bouwman H., Nikou Sh., Molina-Castillo F., Reuver M. The impact of digitalization on business models. Digital Policy, Regulation and Governance. 2018. Vol. 20 № 2. P. 105-124. **2**
3. Бортнік А. М. Цифрова трансформація бізнес-моделі підприємства. Стратегія економічного розвитку України. 2020. Вип. 47. С. 16-31. **1**
4. Наторіна А. О. Транзитивна бізнес-модель цифрового бізнесу: сутність та механізм реконфігурування. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2019. Вип. 3 (103). С. 36-43. DOI: [https://doi.org/10.31521/2313-092x/2019-3\(103\)-5](https://doi.org/10.31521/2313-092x/2019-3(103)-5)
URL: <https://visnyk.mnau.edu.ua/statti/2019/n103/n103v3r2019natorina.pdf>